

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Magdaleny Smalary pt. „Rola i znaczenie interpretacji aktorskiej w przekazie piosenki jako związku muzyki ze słowem i na przykładzie wybranych utworów z tekstem Agnieszki Osieckiej, składających się na recital *Kobiety, których nie ma*”

Rozprawa doktorska mgr Magdaleny Smalary liczy 220 stron łącznie ze wstępem oraz przedmiotową i podmiotową, bogatą bibliografią. Do pracy dołączona jest płyta CD z nagraniem audio recitalu „Kobiety, których nie ma” oraz biogramy muzyków biorących udział w recitalu.

Doktorantka jest absolwentką Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie (2002 rok). Jeszcze jako studentka w 2001 roku wygrała Konkurs na Interpretację Piosenek Agnieszki Osieckiej zdobywając Grand Prix, Nagrodę Dziennikarzy i Nagrodę Publiczności. Od 2009 roku współpracuje z Fundacją Okularnicy, prowadząc warsztaty i organizując koncerty towarzyszące Festiwalowi poświęconemu twórczości Agnieszki Osieckiej.

Po ukończeniu studiów została zaangażowana przez dyrektora Jarosława Kiliana do Teatru Polskiego, gdzie przez 11 lat zagrała wiele znaczących ról dramatycznych w tym tytułową Balladynę, Helenę w „Śnie Nocy letniej” itp. Na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego wyreżyserowała w 2012 roku spektakl muzyczny oparty na twórczości Wisławy Szymborskiej. Muzykę do spektaklu skomponowała Urszula Borkowska. W 2013 roku Magdalena Smalara przeszła

na etat do Teatru Dramatycznego w Warszawie. Podczas pracy nad „Mizantropem” Grzegorz Chrapkiewicz zwrócił uwagę na jej ogromną muzykalność w mówieniu wiersza, co zaowocowało pracą wykładowcy na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na wydziale musicalu. Zrealizowała wiele spektakli i koncertów jako wykonawczynie a także jako autorka scenariuszy i reżyserka. Od wielu lat gra swój autorski recital „Kobieta do zjedzenia”. Zagrała w wielu serialach i filmach.

Rozprawa doktorska Magdaleny Smalary składa się z siedmiu rozdziałów, z których sześć poświęconych jest Agnieszce Osieckiej: jej biografii, twórczości, kompozytorom współpracującym z nią, wielu wybitnym wykonawcom piosenek Osieckiej, omówieniu różnorodnych stylów wokalnych i aranżacyjnych.

W rozdziale siódmym pt. „Moja interpretacja wybranych utworów Agnieszki Osieckiej” omawia 12 piosenek bardzo różnorodnie zaaranżowanych przez Urszulę Borkowską, które włączyła do recitalu. W doborze piosenek kierowała się znalezieniem utworów mniej znanych, jak choćby piosenka „Ja z podróży”, która poprzez piękny tekst „... wprost mówiący o nadziejach i uczuciach, jest opisem młodszej konfrontacji ze światem i może stać się manifestem jednostki, moim manifestem” napisała w dysertacji.

Magdalena Smalara ma dużą skalę głosu, bardzo ciekawą barwę, którą umiejętnie zmienia w zależności od potrzeb, bardzo mocny, dźwięczny głos, jest bardzo muzykalna i pracowita. Uczyłam ją w Akademii Teatralnej w Warszawie i pracowałam z nią nad piosenką George’a Gershwina „Człowiek, którego kocham”, oczywiście zaczynając od analizy tekstu. Wspólnie akompaniатorem dobraliśmy dla niej odpowiednią tonację, ustaliliśmy tempo i rytm najlepszy dla ukazania w pełni jej osobowości. Pamiętam powiedziałam jej – proszę zaśpiewaj tak, aby widownia była wzruszona twoim dramatem. Magda poruszyła serca wszystkich słuchaczy na widowni.

A oto co pisze doktorantka o interpretacji piosenki: „ Interpretacja piosenki jest świadomym aktem twórczym, podejmowanym przez wokalistę, by najpełniej, najdokładniej przekazać emocje i myśli wywiedzione z treści zapisu słowno – muzycznego”.

Przytoczę tu opinię, którą napisał o niej Andrzej Strzelecki:
„Magdalenę Smalarę miałem przyjemność uczyć w Akademii Teatralnej podczas

czterech semestrów zajęć z interpretacji piosenki i pracy nad realizacją jej spektaklu dyplomowego. Wyróżniała się talentem wokalnym i muzykalnością, co dla aktorki kształcącej się w kierunku aktorstwa stricte dramatycznego jest umiejętnością niezwykle pożądaną i korzystną, albowiem wyróżnik dobrego słuchu w znaczący sposób umożliwia poszerzenie możliwości artystycznej komunikacji... Również jej prace w zakresie reżyserskim i pedagogicznym oceniam bardzo wysoko”.

Magdalena Smalara prowadzi warsztaty z interpretacji piosenek, prowadzi wykłady i ćwiczenia w zakresie interpretacji wiersza, prozy, scen klasycznych. Prowadzi także zajęcia przedmiotu „Praca nad Rolą” na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

Pracowałam i przyjaźniłam się z Agnieszką Osiecką, napisała dla mnie 27 piosenek, do których muzykę pisali m.in. Jerzy Satanowski (Ulica Japońskiej Wiśni, Pornografia), Przemysław Gintrowski (Kołysanka), Ryszard Szeremeta (Moja matka jest z Poznania), Henryk Alber (Zawsze są podróże) i każdy z kompozytorów mówił – Agnieszka w swoich tekstach koduje muzykę, świetnie się do jej tekstów pisze.

Cieszy mnie, że Agnieszka Osiecka ma taką admiratorkę jej twórczości i badaczkę jej losów. Magdalena Smalara do swojej pracy doktorskiej podeszła z wielką erudycją i głęboką wiedzą.

Biorąc powyższe pod uwagę mogę z pełnym przekonaniem powiedzieć, że praca spełnia wymogi konieczne dla uzyskania stopnia doktora w dziedzinie sztuki w dyscyplinie artystycznej – wokalistyka.

Barbara Dziekan - Vajda

